

França desbloqueja els passos fronterers del Pirineu Occidental i "contempla" ara reobrir els de Catalunya

Fonts diplomàtiques franceses apunten a un augment de les patrulles conjuntes francoespanyoles que reclamen per al control de migracions

Junts clama contra el bloqueig: "Són un greu risc de seguretat si hi hagués un incendi"

França ha mantingut bloquejats des del 2021 diversos passos terrestres de muntanya amb Espanya, diversos d'ells amb blocs de formigó col·locats amb excavadores. El motiu al·legat per París per a aquesta excepció del lliure trànsit en l'anomenada zona Schengen europea va ser primer la pandèmia, després la lluita contra el terrorisme i, més tard, contra els moviments secundaris de migrants que arriben a Espanya amb destinació al país gal.

França valora ara la reobertura dels quatre passos encara tancats a Catalunya, després d'haver-ne reobert la passada tardor cinc al Pirineu Occidental, segons fonts diplomàtiques franceses consultades per aquest diari. Aquestes mateixes fonts apunten al fet que el canvi es deu a la millora de la cooperació policial amb Espanya.

"Aquesta cooperació ha millorat sobre el terreny, gràcies sobretot a la intensificació de les patrulles conjuntes a banda i banda de la frontera", asseguren. "França va prendre la iniciativa de reobrir cinc llocs fronterers la passada tardor, en la part occidental dels Pirineus. En el costat mediterrani encara en queden quatre per obrir. Aquestes obertures estan sent contemplades, en funció de l'augment de les patrulles conjuntes també en aquest costat".

Els cinc passos reoberts a la tardor del costat francès són: Hendaia - Pont de Marchandises (pont de Pont Avinguda); Col d'Ispéguy (a la carretera RD949); Els Aldudes (RD58); Port de Larrau (RD26) i La Pierre Saint-Martin (RD132).

Els quatre passos que continuen tancats, segons les dades d'Interior als quals ha accedit El Periodico de España, del mateix grup editorial que aquest diari, i que França es planteja ara reobrir són: Col de Banyuls (tancat a a trànsit rodat i obert a trànsit per als vianants); Enveigt- Route de la Vignole (tancat); Les LLas (Col de Manrell, Tancat); Puigcerdà - Chemin D'Aja, ruta comunal entre Palau de Cerdagne i Puigcerdà (tancat segons el Govern, encara que fonts locals consultades per aquest diari afirmen que ha aquest dimecres estava net).

Un cas especial és el del **túnel D'Aragnouet/Bielsa**, on existeix una restricció per gestió de trànsit rodat: està prohibit el trànsit de vehicles pesants entre les 22 i les 6 hores. No és, per tant, una restricció d'encreuament de frontera, sinó una **mesura de control de trànsit**.

Qüestió migratòria

França posa el focus en la qüestió migratòria. París exigia des de fa temps patrulles conjuntes i intercanvi d'informació per a la lluita contra les migracions irregulars secundàries: ciutadans magrebins o de l'Àfrica subsahariana que entren a Espanya però el destí final dels quals és França. Emmanuel Macron i Pedro Sánchez es van comprometre en el Tractat d'Amistat signat a Barcelona el 13 de gener de 2023 a lluitar de manera conjunta contra la immigració irregular "tenint en compte els controls a les fronteres exteriors i els moviments secundaris". Aquesta cooperació, es deia en el text, "es materialitzarà amb el desplegament, arribat el cas, d'unitats operacionals binacionals i per la realització d'operacions comunes o conjuntes per a la lluita contra les xarxes de tràfic de persones".

Des del Ministeri d'Interior s'apunta al fet que aquestes unitats estan per consumir-se. "Es continua negociant amb França l'acord bilateral de desenvolupament del Tractat d'Amistat en la part relativa a unitats binacionals mixtes", al·leguen a preguntes d'aquest diari. "La cooperació operativa amb França continua sent excel·lent, incloent-hi la cooperació en grans esdeveniments esportius i els Centres de Cooperació Policial i Duanera".

Crítiques al tancament dels passos per França

L'assumpte dels passos tancats és un dels irritants diplomàtics que té pendents el Govern d'Emmanuel Macron amb el de Pedro Sánchez. Aquest dilluns, la diputada de Junts per Catalunya Marta Madrenas va centrar en aquest assumpte el seu torn de preguntes al ministre José Manuel Albares durant la Comissió d'Exteriors en el Congrés de Diputats. "És un problema per a l'economia de la comarca i un problema de seguretat greu, si hi hagués un incendi avui podrien morir persones perquè no podrien ser evacuades", va dir la diputada. "Les carreteres estan bloquejades amb blocs de formigó", va assegurar, abans de pregar a Albares que elevi l'assumpte a la Comissió de la UE o interposi un recurs d'incompliment a França.

"Qui ha decidit això a París no coneix bé aquesta zona. El tancament del pas veïnal de la Vinyola no té sentit, perquè la gent està acostumada a passar d'un costat a un altre i molts tenen casa a la part francesa però són d'aquí", explica a Xavier Aldeguer, tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Girona i metge. Aldeguer va ser consultor de l'Hospital de Cerdanya, un centre de salut transfronterer. "El tancament és un desastre perquè en aquest hospital s'atén ciutadans dels dos costats".

Tractat i declaració de Barcelona

En la declaració política adoptada amb la signatura a Barcelona un Tractat d'Amistat i Cooperació, tots dos governs expressaven la seva intenció de cooperar de manera més estreta per a preservar la llibertat de circulació que inspira l'espai Schengen.

"Espanya i França reiteren el seu suport al reforç de l'espai europeu de llibertat, seguretat i justícia. Estan compromesos amb el bon funcionament de l'espai sense controls a les fronteres interiors, que representa un resultat essencial del projecte europeu i requereix de la responsabilitat compartida a fi de preservar el patrimoni de Schengen i la llibertat de circulació, garantint així la seva continuïtat", es llegeix en aquesta declaració conjunta. També es van proposar fer front junts "als reptes específics de la zona fronterera pirinenca i de les zones de vida en comú, amb la finalitat de facilitar la vida quotidiana dels seus habitants". De moment, en diversos punts de la frontera, aquest objectiu està per complir.